

19⁹⁷
Jaap Stam

Fotostudio Freddy Schinkel.

48 Sportbeoefening in de 20ste eeuw

Jaap Stam (geboren 1972) is de meest prominente sporter die Kampen kent. De Nederlandse voetballer van het Jaar 1997 maakte internationale furore met PSV, Manchester United, Lazio Roma en AC Milan. Hij droeg 67 keer het Oranjeshirt. Tot tweemaal toe werd 'De Rots van Kampen' uitgeroepen tot de beste verdediger van Europa. Stam startte zijn voetbalcarrière bij de jeugd van DOS Kampen, de zaterdagclub waarvan de selectie op 25 juni 1988 algemeen Nederlands kampioen bij de amateurs werd. Dat gebeurde na de zinderende finale tegen De Treffers uit Groesbeek (2-1). Kort daarna maakte Stam zijn opwachting in het eerste en speelde zich in de jaren erna in de kijker bij diverse eredivisieclubs. Stam sloot in 2007 zijn actieve voetballoopbaan af bij Ajax.

Henk Kiel bracht het eind jaren zestig al tot amateur-international. Betaalde clubs zoals Ajax en Twente stonden voor hem in de rij. Om principiële redenen – Kiel speelde niet op zondag – sloeg hij de aanbiedingen af. Met 199 doelpunten is de legendarische Henk Kiel bij Go Ahead Kampen topscorer aller tijden.

Lokaal werd op voetbalgebied vooral uitgekeken naar de derby's tussen DOS Kampen ('de Poelänten') en Go Ahead ('de Cocksianen'). Het waren duels die als 'berucht' werden aangemerkt. Er werd op het scherpst van de snede gespeeld om de winst én de eer. In de periode tussen 1949 en 1976 was voetbalminnend Kampen ook regelmatig in de ban van de strijd om de felbegeerde Zilveren Bal. KHC – de oudste voetbalclub van Kampen, opgericht in 1914 – won het evenement in die periode vijfmaal.

Petra van Staveren

Het was de zwemster Petra van Staveren (1966) die Kampen voor het eerst op de internationale sportkaart zette. Bij de Olympische Spelen van 1984 in

Petra van Staveren.

Los Angeles won ze goud op de 100 meter schoolslag in een tijd van 1.09,88 minuut. De tienvoudig nationaal kampioene, lid van de toenmalige zwemclub De Steur, pakte in de Verenigde Staten ook nog brons op zowel de 100 als 200 meter vrije slag. Het is dan ook niet voor niets dat Van Staveren en Stam prijken in de Top 500 van Beste Nederlandse spor-

Het scorebord met Petra van Staveren als winnares, de driekleur in hoogste positie, het Wilhelmus. Los Angeles 1984.

ters van de 20ste eeuw. Dat Kampen een goede voedingsbodem is voor de sporters bleek op velerlei terreinen. De stad kent een lange traditie op het gebied van sport. De oudste, nog altijd actieve, vereniging binnen de stadsgrenzen is schaakclub Oefening & Ontspanning (anno 1849). De keuze van sportbeoefening bleef lange tijd beperkt tot schaatsen, voetballen, biljarten, wandelen, dammen en vooral gymnastiek. In die laatste tak van sport kende Kampen in de jaren twintig maar liefst zeven clubs.

In de tweede helft van de 20ste eeuw werd de sportbeoefening naar een steeds hoger en breder niveau getild. Dat was mede te danken aan de vele accommodaties die in en buiten de stad verrezen. Naast de toename van faciliteiten groeide ook het aantal vrijwilligers; zij waren bereid de jeugd – en senioren – te begeleiden op weg naar de top, al was dat natuurlijk niet voor iedereen weggelegd. In de loop der jaren kon niettemin een scala aan sportieve successen worden gemeld. Van dammen tot karate, van turnen tot fietscrossen en van atletiek tot voetballen. Kampen heeft in vele disciplines toppers in huis. Ook de twee wereldbekerfinale van ijsspeedwaycoureur Gerrit Rook in Rusland uit de jaren zeventig verdienen vermelding.

Kamper Sportnacht

Om al die successen te koesteren en de belangen van de sportclubs te waarborgen werd op 16 december 1982 de Kamper Sportraad opgericht. In de loop der jaren sloten zich hier zo'n zeventig sportclubs bij aan die met elkaar een stevig blok vormden tegenover de verschillende overheden. Begin jaren tachtig vond het gemeentebestuur de tijd rijp om al die sportsuccessen eens flink in de schijnwerpers te zetten. Op 13 januari 1984 werd in sporthal De Reeve voor het eerst de Kamper Sportnacht gehouden. Een festijn dat uitgroeide tot ongekende hoogte en waaraan een keur aan artiesten zijn medewerking verleende. Karateka Kees Mossel en zwemster Petra van Staveren waren de eersten die tot respectievelijk Sportman en

Sportbeoefening in Kampen: een bont palet. Foto's: fotopersbureau Freddy Schinkel.

Sportvrouw van Kampen werden gekozen. Het karateteam van sportschool Jetze van Dijk werd Sportploeg van het Jaar (de ploeg won het EK). Zwemster Margriet van Staveren werd Sporttalent van 1983. Het aantal nationale en internationale kampioenen binnen Kampen breidde zich gestaag uit. Medio jaren tachtig deed Thérèse Wilmink (1967) van zich spreken door vijfmaal op rij nationaal turnkampioen allround te worden. In de jaren negentig sprak Kampen ook een woordje mee op mondiaal niveau met BMX-successen. Arieta Minnema (1974) won het WK van 1992. Robert de Wilde (1977) trad in haar voetsporen met de WK-titels in 1993 en 1999.

Peter van Mierlo

Bronnen

L. van de Ruit en A. Witkamp (red.), *De Top 500. De beste Nederlandse sporters van de Eeuw* (Maarssen 1999).

Informatie over sportverenigingen in de *Kamper Almanak*.

Internet: www.wikipedia.nl en websites van Kamper sportverenigingen en diverse sportbonden.